

กสม. ๒

รายงานผลการตรวจสอบ

การละเมิดสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๑๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๘

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๓/๒๕๖๘

เรื่อง สิทธิแรงงาน และการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลด้วยเหตุแห่งสุขภาพ อันเกี่ยวเนื่องกับ
เสรีภาพในการประกอบอาชีพ กรณีร้องเรียนว่า บริษัท ██████████
บังคับให้ผู้สมัครงานตรวจหาเชื้อเอชไอวีและปฏิเสธรับผู้ติดเชื้อเอชไอวีเข้าทำงาน

ผู้ร้อง ██████████

ผู้ถูกร้อง

บริษัท ██████████

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ผู้ร้องร้องเรียนผ่านกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามเรื่องร้องเรียนที่ ๓๓๒/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ว่า เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้เสียหาย (ปกปิดชื่อ) ซึ่งเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้สมัครเข้าทำงานในตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีต้นทุนกับผู้ถูกร้อง ซึ่งดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการออกแบบและผลิตเสาโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคมและไฟฟ้า และให้เข้าเสาโทรคมนาคมในต่างประเทศ ต่อมาผู้ถูกร้องได้รับผู้เสียหายเข้าทำงานและส่งตัวไปตรวจสุขภาพก่อนเข้าทำงานที่โรงพยาบาล ██████████ ตามรายการที่กำหนดซึ่งรวมถึงการตรวจหาเชื้อเอชไอวี ผู้เสียหายทราบอยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี จึงไม่ประสงค์ตรวจตามรายการดังกล่าว และแจ้งให้ฝ่ายบุคคลของผู้ถูกร้องทราบ ภายหลังผู้ถูกร้องปฏิเสธไม่รับผู้เสียหายเข้าทำงานเนื่องจากเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี ซึ่งถือเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเป็นการเลือกปฏิบัติ จึงขอให้ประธานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๑.๒ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีเป็นเรื่องที่สมควรได้รับการตรวจสอบและแก้ไขปัญหาโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจโดยตรง จึงรับไว้ประธานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเป็นคำร้อง (ป) ที่ ๑๖๐/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ โดยส่งเรื่องไปยังผู้ถูกร้อง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และกรมควบคุมโรค เพื่อตรวจสอบและยกเลิกการตรวจหาเชื้อเอชไอวีกับผู้สมัครงานหรือพนักงานของผู้ถูกร้องไม่ว่าขั้นตอนใด และพิจารณาดำเนินการตามข้อเสนอแนะในรายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ ๖๐/๒๕๖๖ ลงวันที่

/๘ พฤษภาคม...

๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง สิทธิในการทำงาน และการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมอันเกี่ยวเนื่องกับ เสรีภาพในการประกอบอาชีพ กรณีกล่าวอ้างว่าบริษัทเอกชนกำหนดเงื่อนไขให้ผู้สมัครงานตรวจหาเชื้อ เอชไอวี

๑.๓ ผลการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนสรุปได้ว่า เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗ เจ้าหน้าที่ของกองสวัสดิการแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน สวัสดิการและคุ้มครองแรงงานกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑๐ เข้าพบผู้แทนของผู้ถูกร้อง เพื่อชี้แจง ทำความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง แนวทางการป้องกันและบริหารจัดการด้านเอดส์ และวัณโรคในสถานประกอบกิจการ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕ และประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การป้องกันและการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ โดยผู้แทนของผู้ถูกร้องรับว่าเข้าใจและรับทราบประกาศทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว และจะนำไปปรับใช้ ให้เหมาะสมต่อไป ต่อมาผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ชี้แจงต่อ กสม. ว่า ผู้ถูกร้อง ได้คำนึงถึงลักษณะงานที่ผู้เสียหายจะต้องปฏิบัติ คือ การตรวจนับวัสดุที่เป็นเหล็กในโรงงานที่มีความร้อน ทุกเดือนแล้วเห็นว่า อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและสุขอนามัยของผู้เสียหายซึ่งติดเชื้อเอชไอวี จึงไม่รับผู้เสียหายเข้าทำงาน ทั้งนี้ ผู้ถูกร้องคำนึงถึงสุขภาพร่างกายของผู้ที่จะร่วมงานทุกรายไม่เพียงเฉพาะ ผู้ติดเชื้อเอชไอวี โดยจะพิจารณาเงื่อนไขด้านสุขภาพประกอบกับลักษณะงานที่จะมอบหมาย ดังนั้น จึงได้กำหนดให้ต้องตรวจสุขภาพผู้สมัครงานก่อนทำสัญญาจ้างงาน

๑.๔ กสม. ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๗ เมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๗ พิจารณาผลการประสานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนตามข้อ ๑.๓ แล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการบังคับผู้สมัครงานให้ต้องตรวจหาเชื้อเอชไอวี และกำหนด เงื่อนไขที่เกินสมควรแก่ความจำเป็น เป็นกรณีเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลด้วยเหตุแห่งสุขภาพ อันเกี่ยวเนื่องกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพ ซึ่งอาจเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ จึงมีมติ ให้รับไว้ตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน เป็นคำร้องที่ ๒๖๑/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๗

๒. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการ ละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาจากการชี้แจงข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานดังต่อไปนี้

/๒.๑ รายการ...

๒.๑ รายการเอกสาร พยานหลักฐานจากการตรวจสอบ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๒.๑.๑ สำเนาหนังสือกรมควบคุมโรค ที่ สธ ๐๔๑๓.๙/๒๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ถึงนายกสมาคมโรงพยาบาลเอกชน เรื่อง ขอความร่วมมือโรงพยาบาลเอกชนไม่รับตรวจเอชไอวี เพื่อประกอบการพิจารณารับเข้าทำงานหรือใช้ในการประเมินบุคคล

๒.๑.๒ หนังสือร้องเรียนของผู้ร้อง ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๓ หนังสือกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ลับ ส่วนที่สุด ที่ รง ๐๕๐๘/๗๑ ลงวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๔ หนังสือผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๗ ถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๕ หนังสือกรมควบคุมโรค ลับ ที่ สธ ๐๔๑๓.๙/ล ๑๖๖ ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๖ หนังสือบริษัท ██████████ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงรองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๗ หนังสือผู้ถูกร้อง ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒.๑.๘ บันทึกถ้อยคำทางโทรศัพท์ของผู้เสียหายต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ลงวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

๒.๒ ข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบ

๒.๒.๑ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง

ปรากฏตามความเป็นมาในข้อ ๑.๑ และมีข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ผู้เสียหายเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ โดยเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ██████████ อย่างต่อเนื่อง และเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้เสียหายส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ถึงผู้ถูกร้องประกอบด้วยสำเนาใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาล ██████████ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๖๗ โดยมีความเห็นของแพทย์ระบุว่า “มารับการตรวจรักษา รับประทานต่อเนื่อง สามารถปฏิบัติงานได้ งานเอกสารและนับสต็อกของได้” อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบุคคลของผู้ถูกร้องโทรศัพท์แจ้งผู้เสียหายว่าไม่รับเข้าทำงาน เนื่องจากเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี และอ้างว่าลักษณะงานที่รับสมัครต้องติดต่อพบปะกับผู้คนจำนวนมาก อาจทำให้ผู้อื่นได้รับเชื้อเอชไอวี ผู้ร้องเห็นว่าการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้เสียหายเนื่องจากได้ปฏิเสธการสัมภาษณ์งานที่อื่นไป รวมทั้งเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และเป็นการ

/เลือกปฏิบัติ...

เลือกปฏิบัติ จึงประสงค์ให้ผู้ถูกร้องรับผู้เสียหายเข้าทำงานตามที่ตกลงตั้งแต่ต้น หรือชดเชยค่าเสียหายเป็นเงินขั้นต่ำ ๔๕,๐๐๐ บาท

๒.๒.๒ ข้อเท็จจริงจากผู้เสียหาย

ผู้เสียหายยืนยันข้อเท็จจริงและความประสงค์ตามที่ได้ให้ไว้กับผู้ร้อง และให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ภายหลังจากที่ผู้ถูกร้องปฏิเสธไม่รับเข้าทำงาน ผู้ถูกร้องยังไม่เคยติดต่อมาเพื่อเจรจาหรือชดใช้ค่าเสียหาย และเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๗ ผู้เสียหายได้ทำงานที่บริษัทอื่นแล้ว แต่ไม่ประสงค์เปิดเผยชื่อบริษัท

๒.๒.๓ ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ถูกร้อง

๑) ผู้ถูกร้องประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับการผลิตเสาส่งไฟฟ้าแรงสูง และเสาโทรคมนาคม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมหนักมีเหล็กขนาดใหญ่เป็นวัตถุดิบหลัก มีบ่อชุบสังกะสีที่มีความร้อนสูงมาก และมีแร่ธาตุสังกะสีที่มีความไวต่อปฏิกิริยาเคมีเป็นวัตถุดิบหลักสำหรับชุบเหล็ก ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้เสียหาย ผู้ถูกร้องจึงไม่อาจรับผู้เสียหายเข้าทำงาน

๒) ผู้เสียหายไม่ได้เข้ารับการตรวจโรคอื่นที่ไม่ใช่การตรวจหาเชื้อเอชไอวี เช่น ตรวจร่างกายทั่วไป เอกซเรย์ทรวงอก ซึ่งผู้ถูกร้องเห็นว่ามีผลต่อการทำงานด้วย นอกจากนี้ผู้เสียหายมีพฤติกรรมในลักษณะประสงค์เรียกร้องค่าเสียหายมากกว่าจะเข้าทำงานกับผู้ถูกร้องอย่างแท้จริง

๓) หากผู้เสียหายต้องปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีต้นทุน ผู้เสียหายจะต้องเข้าตรวจนับวัตถุดิบที่เป็นเหล็กทั้งขนาดเล็กและใหญ่ ตรวจนับสินค้าระหว่างจัดทำและที่ผลิตแล้วเสร็จ ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานในบริเวณโรงงานที่มีเครื่องจักร มีอากาศถ่ายเทตามสภาพของโรงงาน และทำงานบริเวณบ่อชุบสังกะสี อาจส่งผลกระทบต่อการทำงาน อาจเกิดโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจและปอดอักเสบเกิดเป็นภาวะแทรกซ้อนของผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้ รวมทั้งอาจเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานที่ทำให้เกิดบาดแผลและเลือดออก

๔) ผู้ถูกร้องไม่ได้ทำสัญญากับสถานพยาบาลแห่งใดเพื่อตรวจสุขภาพพนักงาน แต่กำหนดให้บุคคลที่จะเข้าทำงานกับผู้ถูกร้องทุกตำแหน่งตรวจสุขภาพทั่วไปรวมถึงตรวจหาเชื้อเอชไอวีเพื่อประกอบการพิจารณาจ้างงาน ผู้ถูกร้องจะอำนวยความสะดวกในการตรวจสุขภาพพนักงานกับสถานพยาบาลที่อยู่ใกล้กับสถานที่ทำงานของผู้ถูกร้องเพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการตรวจสุขภาพ

๒.๒.๔ ข้อเท็จจริงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) บริษัท

๑.๑) โรงพยาบาล ให้บริการตรวจสุขภาพก่อนทำงานให้กับ

/ผู้ถูกร้อง...

ผู้ถูกร้อง ๒ โปรแกรม คือ ก่อนเริ่มงานหญิง และก่อนเริ่มงานชาย โดยทั้ง ๒ โปรแกรมมีรายการตรวจหาเชื้อเอชไอวีด้วย

๑.๒) โรงพยาบาล ████████ มีโปรแกรมตรวจสุขภาพทั่วไปตามอายุ และออกใบรับรองแพทย์ สำหรับการตรวจหาเชื้อเอชไอวีเป็นรายการตรวจเพิ่มเติมตามคำร้องแต่ละราย ไม่ได้อยู่ในรายการตรวจสุขภาพทั่วไป

๑.๓) กระบวนการตรวจสุขภาพก่อนเข้าทำงาน ก่อนผู้สมัครงานรับการตรวจ เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลจะทวนรายการตรวจให้ผู้สมัครงานทราบพร้อมกับให้ลงนามในหนังสือให้ความยินยอมเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเบื้องต้น กรณีตรวจหาเชื้อเอชไอวีจะให้ผู้ตรวจแสดงความยินยอมอีกครั้งโดยลงนามในหนังสือยินยอมรับการตรวจหาเชื้อเอชไอวีซึ่งระบุรายละเอียดไว้ด้วยว่า ผู้ตรวจยินยอมให้แจ้งผลกับผู้ใดบ้าง

๒) กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ปรากฏตามความเป็นมาในข้อ ๑.๓ และให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า ได้มีหนังสือแจ้งไปยังหน่วยงานในสังกัดทุกจังหวัดให้เพิ่มการประชาสัมพันธ์ เสริมสร้างการรับรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประกาศกระทรวงแรงงาน ๒ ฉบับตามข้อ ๑.๓ ทุกช่องทาง เพื่อให้นายจ้าง สถานประกอบกิจการ ลูกจ้าง รวมถึงหน่วยงานในสังกัดกระทรวงแรงงานรับทราบแนวทางการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการ และเล็งเห็นถึงความจำเป็นต่อการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

๒.๒.๕ การแสวงหาข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่

๑) กรมควบคุมโรคมีหนังสือ ที่ สธ ๐๔๑๓.๙/๒๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ถึงนายกสมาคมโรงพยาบาลเอกชน ขอความร่วมมือโรงพยาบาลเอกชนไม่ได้รับตรวจหาเชื้อเอชไอวีในการตรวจสุขภาพผู้สมัครงานหรือบุคคลที่เตรียมบรรจุเป็นพนักงาน หรือการตรวจสุขภาพประจำปีให้กับสถานประกอบการหรือหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อนำผลไปประกอบการพิจารณารับหรือประเมินบุคคล เนื่องจากถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ รวมถึงกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๑๑

๒) จากข้อมูลในแบบ 56-1 One Report^๑ ปี ๒๕๖๕ และปี ๒๕๖๖ ของผู้ถูกร้องพบว่า ในส่วนของการสรรหาและการจ้างงาน ผู้ถูกร้องระบุว่า บริษัทมีนโยบายในการ
/สรรหา...

^๑ แบบ 56-1 One Report คือ แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนต้องนำส่งต่อ ก.ล.ต. ภายใน ๓ เดือนนับตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีประกอบด้วยข้อมูลสำคัญของบริษัทที่ใช้เพื่อการตัดสินใจของนักลงทุน เช่น ลักษณะการประกอบธุรกิจ

สรรหาคัดเลือกและการจ้างงาน โดยยึดหลักความรู้ ความสามารถ ความเป็นธรรม ความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งในด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา จึงให้ความสำคัญต่อการดูแลและปฏิบัติต่อพนักงาน อย่างเป็นธรรมและบนพื้นฐานของการเคารพสิทธิมนุษยชน และในส่วนของ การวิเคราะห์พนักงาน ในฐานะผู้มีส่วนได้เสียในห่วงโซ่คุณค่าของธุรกิจ หนึ่งใน การตอบสนองต่อความคาดหวังของพนักงาน คือ ปฏิบัติต่อพนักงานอย่างเสมอภาคกัน ปราศจากการเลือกปฏิบัติบนหลักสิทธิมนุษยชน^๑

๓. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรณีตามคำร้องมีประเด็นที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องได้กระทำการอันเป็นการละเมิด สิทธิมนุษยชนต่อผู้เสียหาย กรณีกำหนดเงื่อนไขให้ผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้สมัครงานตรวจหาเชื้อเอชไอวี ก่อนรับเข้าทำงาน และไม่รับผู้เสียหายเข้าทำงานเพราะเหตุเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี หรือไม่ อย่างไร โดยมีข้อพิจารณา ดังนี้

๓.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๔ บัญญัติว่า ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญเสมอกัน และมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่งและวรรคสาม บัญญัติว่า บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมายเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลด้วยเหตุความแตกต่างในสภาพทางกายหรือสุขภาพจะกระทำมิได้ สอดคล้องกับกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๒๖ ซึ่งได้รับรองความเสมอภาคและความเท่าเทียมของบุคคลไว้เช่นกัน^๓ รวมทั้งกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ข้อ ๖ วรรค ๑ ประกอบข้อ ๒ วรรค ๒ ได้รับรองสิทธิในการทำงาน ซึ่งรวมถึงสิทธิ

/ของทุกคน...

ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน รวมถึงข้อมูลด้านความยั่งยืน (Environmental, Social and Governance หรือ ESG) ของบริษัทด้วย (จาก ก.ล.ต. ปรับเกณฑ์เพื่อลดภาระให้บริษัทจดทะเบียนส่งรายงานเดียว (แบบ 56-1 One Report), โดย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, วันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓, สืบค้นจาก <https://www.facebook.com/photo/?fbid=661179984518542&set=a.192369378066274>, เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๗)

^๒ จาก เอกสารเผยแพร่ของบริษัทที่ออกและเสนอขายหลักทรัพย์, โดย สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, สืบค้นจาก <https://market.sec.or.th/public/idisc/th/FinancialReport/ALL-0000005858/20211212-20241212?symbol=STOWER>, เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๗

^๓ ข้อ ๒๖ บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอกันตามกฎหมาย และมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองเท่าเทียมกัน ตามกฎหมายโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติใด ๆ ในกรณีนี้ กฎหมายจะต้องห้ามการเลือกปฏิบัติใด ๆ และต้องประกัน การคุ้มครองบุคคลทุกคนอย่างเสมอภาคและเป็นผลจริงจึ่งจากการเลือกปฏิบัติด้วยเหตุผลใด เช่น เชื้อชาติ ผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นใด เผ่าพันธุ์แห่งชาติหรือสังคม ทรัพย์สิน กำเนิด หรือสถานะอื่น ๆ

ของทุกคนในโอกาสที่จะหาเลี้ยงชีพโดยงานซึ่งตนเลือกหรือรับอย่างเสรี^๔ อีกทั้งยังมีกฎหมาย และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การป้องกันและการบริหารจัดการ ด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ข้อ ๒ (๑)^๕ ประกาศคณะกรรมการ แห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ เรื่อง แนวปฏิบัติแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและบริหาร จัดการด้านเอดส์ในสถานที่ทำงาน ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ข้อ ๗ (๑) (ก)^๖ และแนวปฏิบัติ เรื่อง โรคเอดส์ในโลกแห่งการทำงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ข้อ ๘.๑^๗ นอกจากนี้ องค์การ สหประชาชาติได้มีหลักการซึ่งระบุว่าด้วยธุรกิจกับสิทธิมนุษยชน (United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights: UNGPs) ประกอบด้วยเสาหลัก ๓ ประการ ได้แก่ (๑) การคุ้มครอง สิทธิมนุษยชน (protect) หมายถึง หน้าที่ของรัฐที่จะต้องคุ้มครองมิให้เกิดการละเมิดสิทธิมนุษยชน จากการประกอบกิจการของภาคธุรกิจ (๒) การเคารพสิทธิมนุษยชน (respect) หมายถึง ความรับผิดชอบ

/ของภาค...

^๔ ข้อ ๒ วรรค ๒ รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับที่จะประกันว่าสิทธิทั้งหลายที่ระบุไว้ในกติกานี้จะใช้ได้โดยปราศจาก การเลือกปฏิบัติใด ๆ ในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว เพศ ภาษา ศาสนา ความคิดเห็นทางการเมืองหรือความคิดเห็นอื่นในชาติหรือสังคม ดั้งเดิม ทรัพย์สิน กำเนิดหรือสถานะอื่น

ข้อ ๖ วรรค ๑ รัฐภาคีแห่งกติกานี้รับรองสิทธิในการทำงาน ซึ่งรวมทั้งสิทธิของทุกคนในโอกาสที่จะหาเลี้ยงชีพ โดยงานซึ่งตนเลือกหรือรับอย่างเสรี และจะดำเนินขั้นตอนที่เหมาะสมในการปกป้องสิทธินี้

^๕ ข้อ ๒ ให้นายจ้างจัดให้มีการคุ้มครองและส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสถานประกอบกิจการอย่าง เท่าเทียมกันและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนหางานและผู้สมัครงาน ลูกจ้างผู้ติดเชื้อเอชไอวี ลูกจ้างผู้ป่วยเอดส์ และผู้ได้รับผลกระทบจากเอดส์ ดังต่อไปนี้

(๑) การรับสมัครงานและการจ้างงานต้องไม่มีการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวีหรือการแสดงหลักฐานว่า ไม่ติดเชื้อเอชไอวี และต้องไม่อ้างการติดเชื้อเอชไอวีเพื่อคัดเลือกคนหางานและผู้สมัครงาน ลูกจ้าง หรือเพื่อเป็นเงื่อนไขในการ จ้างงาน หรือเป็นเกณฑ์ตัดสินว่าคนหางานและผู้สมัครงาน ลูกจ้าง ขาดคุณสมบัติในการจ้างงาน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๖ ข้อ ๗ นโยบายด้านเอดส์ในสถานที่ทำงานอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ได้แก่ การปกป้องคุ้มครอง และการส่งเสริมการปฏิบัติต่อคนทำงาน และคนสมัครงานอย่างเท่าเทียมกัน และขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ได้รับ ผลกระทบ ดังนี้

(ก) การจ้างงานและการสมัครงานต้องไม่มีการตรวจหาการติดเชื้อเอชไอวี หรือการแสดงหลักฐานว่า ไม่ติดเชื้อเอชไอวี และต้องไม่อ้างการติดเชื้อเอชไอวีเพื่อคัดกรองคนทำงาน และคนสมัครงาน หรือเพื่อเป็นเงื่อนไขในการ จ้างงาน หรือเป็นเกณฑ์ตัดสินว่า คนทำงานและคนสมัครงานขาดคุณสมบัติ ในการจ้างงาน

ฯลฯ

ฯลฯ

^๗ ๘.๑ ข้อห้ามในการสรรหาบุคคลและการจ้างงาน

ไม่ควรมีการตรวจหาการติดเชื้อเอดส์ในกระบวนการสรรหาบุคคลหรือในการต่ออายุการจ้างงาน การตรวจสุขภาพร่างกายใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการตรวจก่อนการจ้างงานหรือการตรวจร่างกายปกติของลูกจ้าง ก็ไม่ควร มีข้อบังคับให้ตรวจหาการติดเชื้อเอดส์ร่วมด้วย

ของภาคธุรกิจที่จะดำเนินธุรกิจโดยเคารพสิทธิมนุษยชน และ (๓) การเยียวยา (remedy) หมายถึง การที่ผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินธุรกิจสามารถเข้าถึงการแก้ไข เยียวยา ฟื้นฟู ที่มีประสิทธิผล ทั้งกลไกตามกระบวนการยุติธรรมและอื่น ๆ

๓.๒ จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า

๓.๒.๑ ผู้เสียหายเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ โดยเข้ารับการรักษา ที่โรงพยาบาล ████████ อย่างต่อเนื่อง เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้เสียหายได้สมัครเข้าทำงานกับ ผู้ถูกร้องซึ่งเป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการออกแบบและผลิตเสาโครงสร้างพื้นฐานด้าน โทรคมนาคมและไฟฟ้า และให้เช่าเสาโทรคมนาคมในต่างประเทศในตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีต้นทุน

๓.๒.๒ เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้ถูกร้องแจ้งว่ารับผู้เสียหายเข้าทำงาน ในตำแหน่งดังกล่าว และมีหนังสือส่งตัวผู้เสียหายไปตรวจสุขภาพก่อนเข้าทำงานที่โรงพยาบาล ████████ โดยมีรายการตรวจหาเชื้อเอชไอวีด้วย ผู้เสียหายจึงไม่ประสงค์ตรวจสุขภาพตามรายการดังกล่าว และแจ้งถึงการติดเชื้อเอชไอวีให้ฝ่ายบุคคลของผู้ถูกร้องทราบในวันเดียวกัน รวมทั้งเมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗ ผู้เสียหายได้ส่งสำเนาใบรับรองแพทย์ของโรงพยาบาล ████████ ให้ผู้ถูกร้อง โดยมีความเห็นของแพทย์รับรองว่า ผู้เสียหายรับการตรวจรักษาและรับยาต่อเนื่อง สามารถปฏิบัติงาน ทั้งงานด้านเอกสารและการตรวจนับสินค้าได้

๓.๒.๓ ต่อมาผู้ถูกร้องปฏิเสธไม่รับผู้เสียหายเข้าทำงานด้วยเหตุผลว่า หากผู้เสียหาย ต้องปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าแผนกบัญชีต้นทุนจะต้องเข้าตรวจนับวัตถุดิบที่เป็นเหล็กทั้งขนาดเล็ก และใหญ่ ตรวจนับสินค้านำเข้าระหว่างจัดทำ และตรวจนับสินค้าที่ผลิตแล้วเสร็จ ซึ่งเป็นการปฏิบัติงานในบริเวณ ที่มีเครื่องจักร มีอากาศถ่ายเทตามสภาพของโรงงาน และทำงานบริเวณบ่อชุบสังกะสีที่มีความร้อนสูง อาจส่งผลกระทบต่อระบบทางเดินหายใจของผู้เสียหายจนเป็นภาวะแทรกซ้อนของผู้ติดเชื้อเอชไอวีได้ รวมทั้งอาจเกิดอุบัติเหตุในการทำงานที่ทำให้เกิดบาดเจ็บและมีเลือดออกซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ อนามัยของผู้เสียหาย ประกอบกับผู้เสียหายไม่ได้ตรวจโรคอื่นซึ่งเป็นการตรวจสุขภาพทั่วไปที่มีผลต่อการ ทำงานด้วย นอกจากนี้ ผู้ถูกร้องเห็นว่า ผู้เสียหายมีพฤติกรรมในลักษณะประสงค์เรียกค่าเสียหาย มากกว่าจะเข้าทำงานกับผู้ถูกร้องอย่างแท้จริง จึงไม่รับผู้ถูกร้องเข้าทำงาน

๓.๒.๔ ผู้เสียหายเห็นว่า การที่ผู้ถูกร้องปฏิเสธรับเข้าทำงานก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้เสียหายเนื่องจากได้ปฏิเสธการสัมภาษณ์งานที่อื่นไป รวมทั้งเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และเป็นการเลือกปฏิบัติ จึงประสงค์ให้ผู้ถูกร้องเยียวยาค่าเสียหายดังกล่าวเป็นเงินขั้นต่ำ ๔๕,๐๐๐ บาท

๓.๓ พิจารณาแล้วเห็นว่า

๓.๓.๑ ปัจจุบันการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ดีขึ้นมากจนสามารถ ควบคุมเชื้อเอชไอวีได้ มีการพัฒนายาต้านไวรัสที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีผลข้างเคียงต่ำ ทำให้ผู้ติดเชื้อ /เอชไอวี...

เอชไอวีสามารถคงสภาพการเป็นผู้ติดเชื้อโดยไม่ป่วยเป็นโรคเอดส์ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตได้เช่นเดียวกับผู้ที่ไม่ติดเชื้อ ซึ่งที่ผ่านมา สำนักงาน กสม. ได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อแนวทางแก้ไขปัญหากรณีการตรวจหาเชื้อเอชไอวีในผู้สมัครงาน โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่า หากผู้ติดเชื้อเอชไอวีเข้าถึงการรักษา และรับประทานยาอย่างต่อเนื่อง จะสามารถติดเชื้อไวรัสได้ จึงไม่มีข้อจำกัดใด ๆ ในการทำงาน^๔ ประกอบกับผู้เสียหายมีหนังสือรับรองของแพทย์ที่แสดงว่า ผู้เสียหายได้รับการตรวจรักษาเอชไอวีและรับยาอย่างต่อเนื่อง โดยสามารถปฏิบัติงานทั้งงานด้านเอกสารและการตรวจนับสินค้าได้ ดังนั้นจึงเห็นว่าการที่ผู้เสียหายเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีไม่เป็นข้อจำกัดในการปฏิบัติงานกับผู้ถูกร้อง

๓.๓.๒ การที่ผู้ถูกร้องไม่รับผู้เสียหายเข้าทำงานโดยอ้างเหตุเกี่ยวกับลักษณะงานที่ต้องปฏิบัติว่ามีลักษณะที่ไม่เหมาะสมและอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวี อีกทั้งเนื่องจากผู้เสียหายไม่ได้ตรวจโรคอื่นซึ่งเป็นการตรวจสุขภาพทั่วไป รวมถึงผู้เสียหายมีพฤติการณ์ในลักษณะประสงค์เรียกร้องค่าเสียหายมากกว่าจะเข้าทำงานกับผู้ถูกร้องนั้น กสม. เห็นว่าการกระทำของผู้ถูกร้องดังกล่าวเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องสภาพทางกายหรือสุขภาพ และกระทบต่อสิทธิของบุคคลในโอกาสที่จะหาเลี้ยงชีพโดยงานซึ่งตนเลือกหรือรับอย่างเสรี จึงไม่สอดคล้องกับหลักสิทธิมนุษยชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม อีกทั้งยังขัดต่อประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง การป้องกันและการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ข้อ ๒ (๑) ประกาศคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ เรื่อง แนวปฏิบัติแห่งชาติว่าด้วยการป้องกันและบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานที่ทำงาน ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๒ ข้อ ๗ (๑) (ก) และเป็นการไม่ดำเนินการตามแนวปฏิบัติ เรื่อง โรคเอดส์ในโลกแห่งการทำงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ข้อ ๘.๑ กรณีจึงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องมีการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน เห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อผู้ถูกร้อง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และกรมควบคุมโรค เพื่อดำเนินการต่อไป

/๓.๔ กสม. ...

^๔ จาก รายงานผลการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน ที่ ๖๑/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๖ เรื่อง สิทธิในการทำงานและการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม อันเกี่ยวเนื่องกับเสรีภาพในการประกอบอาชีพ กรณีกล่าวอ้างว่าโรงพยาบาลเอกชนให้บริการตรวจหาเชื้อเอชไอวีแก่บริษัทเอกชนเพื่อคัดกรองบุคคลเข้าทำงาน

๓.๔ กสม. มีข้อสังเกตว่า แม้ผู้ถูกร้องได้ระบุในแบบ 56-1 One Report ปี ๒๕๖๕ และปี ๒๕๖๖ ว่า มีนโยบายในการสรรหาคัดเลือกและการจ้างงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งในด้านเพศ เชื้อชาติ ศาสนา และปฏิบัติต่อพนักงานอย่างเสมอภาคกัน ปราศจากการเลือกปฏิบัติบนหลักสิทธิมนุษยชน แต่่นโยบายดังกล่าวยังจำกัดอยู่เพียง ๓ ด้าน ในขณะที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ บัญญัติห้ามการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลด้วยเหตุความแตกต่าง ไปถึง ๑๒ ด้าน^๙ ซึ่งรวมถึงสภาพทางกายหรือสุขภาพด้วย จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทาง ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๕ นอกจากนี้ ยังปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในกระบวนการสรรหาบุคคลเข้าทำงาน ผู้ถูกร้องมีหนังสือส่งตัวผู้เสียหายไปตรวจสุขภาพก่อนเข้าทำงานที่โรงพยาบาล ████████ ซึ่งมีรายการ ตรวจหาเชื้อเอชไอวีด้วย ซึ่งที่ผ่านมา กสม. เคยพิจารณากรณีที่มีลักษณะคล้ายกันว่า การที่โรงพยาบาล มีข้อตกลงในสัญญากับบริษัทเอกชนให้ตรวจหาเชื้อเอชไอวีของผู้สมัครงาน โรงพยาบาลย่อมน่าจะทราบ ถึงวัตถุประสงค์ของบริษัทเอกชนว่าจะนำผลการตรวจหาเชื้อเอชไอวีไปประกอบการพิจารณา รับ หรือไม่รับบุคคลเข้าทำงาน การกระทำดังกล่าวย่อมเป็นการสนับสนุนนโยบายการตรวจหาเชื้อเอชไอวี ในผู้สมัครงาน และส่งเสริมให้บริษัทเอกชนหรือผู้ประกอบการนำไปใช้อ้างเป็นเงื่อนไขหรือเป็น หลักเกณฑ์ในการรับเข้าทำงาน และแม้ผู้สมัครงานบางรายจะยินยอมให้โรงพยาบาลหรือผู้ประกอบการ ตรวจหาเชื้อเอชไอวีก็ตาม แต่โดยที่ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการและผู้สมัครงานเป็นความสัมพันธ์ ที่ไม่อยู่ในระดับเดียวกัน ผู้ประกอบการมีอำนาจเหนือกว่าในการพิจารณารับเข้าทำงานหรือจ้างงาน การยินยอมให้ตรวจหาเชื้อเอชไอวีของผู้สมัครงานในบางกรณีจึงอาจเป็นภาวะจำยอมหรือไม่เป็นอิสระ อย่างแท้จริง^{๑๐} แม้กรณีตามคำร้อง ผู้ถูกร้องไม่ได้ทำสัญญากับโรงพยาบาล ████████ แต่การที่ ผู้ถูกร้องมีหนังสือส่งตัวผู้เสียหายไปตรวจสุขภาพกับโรงพยาบาลดังกล่าว ประกอบกับโรงพยาบาล ████████ ยอมรับว่าให้บริการตรวจสุขภาพก่อนเข้าทำงานให้ผู้ถูกร้องโดยมีรายการตรวจหาเชื้อ เอชไอวีด้วย การกระทำดังกล่าวของโรงพยาบาล ████████ จึงเป็นการสนับสนุนนโยบายการตรวจหาเชื้อ /เอชไอวี...

^๙ มาตรา ๒๗ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย เท่าเทียมกัน

ฯลฯ

ฯลฯ

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

^{๑๐} อ้างแล้ว เชิงอรรถที่ ๘, น. ๙.

เอชไอวีในผู้สมัครงาน จึงเห็นควรมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครอง สิทธิมนุษยชนต่อโรงพยาบาล ████████ เพื่อดำเนินการต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุม ด้านการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๘ จึงมีมติว่า การที่ผู้ถูกร้องกำหนดเงื่อนไขให้ผู้เสียหายตรวจหาเชื้อเอชไอวีก่อนรับเข้าทำงาน และต่อมาไม่รับ ผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีเข้าทำงาน เป็นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และให้เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน และมีข้อเสนอแนะมาตรการ หรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ต่อผู้ถูกร้อง กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน กรมควบคุมโรค บริษัท ████████ หรือโรงพยาบาล ████████ และคณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และ (๓) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) และ (๓) ประกอบมาตรา ๓๖ และมาตรา ๔๒ เพื่อดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิด สิทธิมนุษยชน รวมทั้งการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายจากการละเมิดสิทธิมนุษยชน

ให้ผู้ถูกร้องดำเนินการดังนี้

๔.๑.๑ ยกเลิกการตรวจหาเชื้อเอชไอวี และดำเนินการตามประกาศกระทรวง แรงงาน เรื่อง การป้องกันและการบริหารจัดการด้านเอดส์ในสถานประกอบกิจการ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดให้การรับสมัครงานและการจ้างงานต้องไม่มีการตรวจหาการติดเชื้อ เอชไอวีหรือการแสดงหลักฐานว่าไม่ติดเชื้อเอชไอวี และต้องไม่อ้างการติดเชื้อเอชไอวีเพื่อคัดเลือก คนหางานและผู้สมัครงาน ลูกจ้าง หรือเพื่อเป็นเงื่อนไขในการจ้างงาน หรือเป็นหลักเกณฑ์ตัดสินว่า คนหางานและผู้สมัครงาน ลูกจ้าง ขาดคุณสมบัติในการจ้างงาน

๔.๑.๒ เยียวยาผู้เสียหายตามความเสียหายที่เกิดขึ้นจริงจากการปฏิเสธไม่รับ ผู้เสียหายเข้าทำงาน

๔.๑.๓ กำหนดนโยบายในการสรรหาและการจ้างงานโดยไม่เลือกปฏิบัติที่อยู่ใน แบบ 56-1 One Report ให้รวมถึงเหตุแห่งสภาพทางกายและสุขภาพด้วย

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานฉบับนี้

/๔.๒ ข้อเสนอ...

๔.๒ ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

๔.๒.๑ ให้กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานร่วมมือกับกรมควบคุมโรค นำแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญด้านการติดเชื้อเอชไอวีและโรคเอดส์ไปให้ความรู้เกี่ยวกับโอกาสและความเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวีจากการปฏิบัติงานในบริษัทผู้ถูกร้อง และแนวทางการป้องกันและแก้ไข รวมถึงสร้างความเข้าใจกับผู้ถูกร้องถึงความสำคัญและจำเป็นของการให้โอกาสแก่ผู้ติดเชื้อเอชไอวี รวมทั้งเสริมสร้างเจตคติที่ดีว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีที่เข้ารับการรักษาและรับยาต่อเนื่องสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ เพื่อให้เกิดการยอมรับและไม่ถูกกีดกันหรือรังเกียจจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน

๔.๒.๒ ให้บริษัท [REDACTED] หรือโรงพยาบาล [REDACTED] ปฏิบัติตามหนังสือกรมควบคุมโรค ที่ สธ ๐๔๑๓.๙/๒๑๐๙ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ โดยยกเลิกและไม่รับให้บริการตรวจเอชไอวีในการตรวจสุขภาพผู้สมัครงานหรือบุคคลที่เตรียมบรรจุเป็นพนักงาน หรือการตรวจสุขภาพประจำปีให้กับสถานประกอบการหรือหน่วยงานภาคเอกชน เพื่อนำผลไปประกอบการพิจารณารับหรือประเมินบุคคล

๔.๒.๓ ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ส่งเสริมและพัฒนาระบบการติดตามให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ปฏิบัติตามหลักการ UNGPs โดยในการสรรหาและการจ้างงาน ต้องไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม ความคิดเห็นทางการเมือง หรือเหตุอื่นใด ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗ บัญญัติไว้ เพื่อเป็นต้นแบบให้บริษัทเอกชนอื่น ๆ สรรหาและจ้างงานโดยเคารพสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

นางปรีดา คงแป้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมาลินี

นางสาวศยามล ไกยูรวงศ์

นางสาวปติกาญจน์ สิทธิเดช

นายวสันต์ ภัยหลีกลี้

นางสาวสุภัทรา นาคะผิว

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ